

שלום ושבוע טוב,

מחר אנו מציינים את חג השבועות, חג הביכורים, החקלאות והאדמה. זמן להוקרה על עמל כפיים, שורשיות וציונות של חקלאי ישראל. במקביל, ציינו השבוע 600 ימים מפתיחת המלחמה שממשיכה ללוות את חיינו ואת חיי המגזר החקלאי באתגרים יומיומיים. דווקא ברגעים אלה, חשוב לי להוקיר את עמידתכם האיתנה, את החוסן שלכם בשטח, ואת תרומתכם הבלתי נלאית לביטחון המזון ולרוח הלאומית. כמיטב המסורת, אנו שמחים לשתף אתכם בעדכון השבועי עם הנעשה בזירה הציבורית, הממשלתית והמקצועית.

● **ביטול היטלי הסחר על יבוא תוצרת חקלאית מארצות הברית** – ביום ראשון התקיימה ישיבה קצרה במשרד האוצר. בישיבה הציג ארז אוסמן ממשרד החקלאות וביטחון המזון מצגת לאנשי משרד האוצר. המצגת (שהוכנה על ידי החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה במשרד החקלאות) עוסקת **במיפוי הסיכונים של הסרת היטלי הסחר וכימות היקף ההגנה המכסית** הקיימת על יבוא מארצות הברית של תוצרת חקלאית בענפי הצומח. במצגת מוצג מיפוי של ענפים ומוצרים העלולים להיפגע – הן תוצרת טרייה (כגון תפוחים, אגסים, שקדים, דובדבנים) והן תוצרת מעובדת (כגון ירקות קפואים ושימורים יין ומיץ ענבים). ההשפעה על כל גידול נבחנת לפי שלושה פרמטרים: היתכנות לוגיסטית, רגולטורית וכלכלית. כמו כן, נידונים שיקולים כמו זמני שילוח מארה"ב, מגבלות רגולטוריות קיימות, ואומדן כלכלי לפגיעה בענפים – הכולל ירידת מחירים, ירידה ברווחיות ואף סיכון לסגירת ענפים. לבסוף, **הצגנו מודל לחישוב ההגנה האפקטיבית שמעניקים המכסים כיום**, והערכת הפגיעה האפשרית אם יבוטלו. חשוב להזכיר כי מה שהוצג מהווה **טיוטה בלבד**, שנועדה לשקף את הסיכונים הכרוכים במהלך חד-צדדי מסוג זה.

בנוסף הבהרנו **שאנחנו דורשים לפטור מביטול היטל הסחר את רשימת המוצרים החקלאיים שהוגשו ע"י משרד החקלאות למינהל הסחר בארה"ב**. לצערנו, אנחנו לא מאמינים שקיימת במשרד האוצר נכונות להגן על הענפים שבסיכון גבוה באותו שווי הגנה שהיתה להם לפני ביטול היטלי הסחר. לצערנו מיד לאחר הצגת המצגת, מסיבות לא ברורות ולמרות שהיה לנו מה להציג הישיבה הסתיימה ולא יכולנו לנהל אפילו דיון בנושא. נקבעו ישיבות המשך (ארוכות יותר) ואנו תקווה שלא נדדקק להן ושתבוטל רוע הגזירה

● **הכרזה על בצורת** – השבוע קיימנו שיחת זום עם צוות בצורת צפון ובצורת דרום של ההתאחדות. משרד המשפטים **פרסם להערות הציבור** טיוטה ראשונה, המציגה את האזור שנפגע והצמחים שנפגעו כתוצאה מהבצורת. בטיוטה רשומים האזורים שהוחלט להגדיר אותם כאזורי בצורת וכן את הגידולים שיוכרו במסגרת ההחלטה. צריך לזכור כי חוק הבצורת לא מכסה רווחים אלא רק הוצאות הגידול כפי שנקבעו. כל מה שקשור לשאר האזורים מדובר בנוסחה מורכבת שהמגדלים מקבלים פיצוי של **עד 80 אחוז** מהוצאות היצור. ניתן להגיש הערות על התזכיר עד ליום ראשון 8 ביוני 2025 בחצות.

הגשת עמדות טיוטת כללי המים (תעריפי מים המסופקים מאת מקורות) פנייה לציבור להערות - רשות המים פרסמה טיוטה לעדכון כללים בנושא תעריפי המים לחקלאות במטרה לעודד שימוש מושכל במים ולהפחית חריגות מההקצאות. **כיום קיימות שתי מדרגות לתעריף החריגה:** הראשונה מאפשרת גמישות מסוימת, והשנייה נועדה להרתיע משימוש מיותר. בפועל, היקף החריגות במים שפירים נמוך ומהווה פחות מ-1% מהצריכה החקלאית – כלומר, המנגנון הקיים מוכיח את עצמו. בשל הרחבת תעריפי המים עקב תיקון 31 לחוק המים, צפויים להיווצר עשרות תעריפי חריגה חדשים, דבר שיוביל לסרבול ולמורכבות רגולטורית. לכן, **רשות המים מציעה לקבוע תעריף חריגה אחיד לכל סוגי המים** (כולל קולחים, מליחים ונחותים), ולהקדים את יישום התעריפים ליולי 2025. כדי ליצור איזון, מוצע לבצע שינוי מדורג: חריגה של עד 6% תחויב בתעריף מופחת, וחריגה מעל 6% תמשיך להיות מחויבת בתעריף החריגה הגבוה הקיים. רשות המים חושבת שהמהלך יקל על חקלאים שחריגתם קטנה. **אנו מתנגדים למהלך**, כמו שמשרד החקלאות מתנגד למהלך וחושבים שדווקא בשנת בצורת בה כמות המשקעים בכל הארץ הייתה קטנה מהממוצע באופן ניכר, יש להתחשב בחקלאים ולא לבצע שינויים קיצוניים.

בנוגע לאזור אדמות הכבול בעמק החולה, שבו אחת ממטרות ההשקיה היא למנוע פגיעה סביבתית באגן היקוות הכנרת, בכלל ובכנרת בפרט, מצוין כי התמיכה צפויה להסתיים ביולי 2025. לכן מוצע לעדכן את תעריף המים לאזור זה, כדי להבטיח את המשך ההשקיה ולמנוע השלכות סביבתיות חמורות. גם בסעיף הזה ההחלטות שרשות המים ממליצה עליהן **לא מקובלות עלינו וחורגות מהכללים שנקבעו ע"י מועצת רשות המים שאושרו ע"י וועדת הכלכלה**. אנו דורשים מרשות המים לבצע את מה שהוחלט בחוק המים ככתבו וכלשונו.

אנו נערכים להגשת התנגדות מסודרת ואנו קוראים לחקלאים שהדבר נוגע להם להגיש הערות עד יום שני, 9.6.2025 בשעה 12:00. **לתשומת לב: תקופת ההגשה קוצרה ל-15 יום בלבד.**

הגשת עמדות לעניין תיקון הכללים לקביעת כמות מים מוכרת - רשות המים מפרסמת טיוטת תיקון לכללים בנושא **קביעת כמות מים מוכרת** ומזמינה את הציבור להגיש את עמדותיו בכתב. מדובר בתיקון במסגרת דיון שהתקיים ב-22.5.2025 במועצת הרשות. הציבור מוזמן לעיין בטיטות הכללים ובדו"ח השפעת הרגולציה (RIA) באתר רשות המים www.water.gov.il תחת לשונית "כללים לשמיעת עמדות הציבור". **מועד אחרון להגשה: יום שני 17.6.2025, עד השעה 12:00** בצהריים. ההגשה תתבצע בדוא"ל לכתובת: council@water.gov.il. (יש לציין בפתח המסמך מי המגיש ומה הוא מייצג).

ביקור בבית הנשיא לקראת חג השבועות - ביום חמישי האחרון (28/5) התכנסנו, כמיטב המסורת בבית הנשיא לציין את חג השבועות יחד עם מגדלי הירקות, עובדי מועצת הצמחים, עובדי מועצת החלב ומגדלי החלב. הנוכחות הייתה מרשימה ומרגשת, כאשר הדגש הפעם היה על דור ההמשך. כרגיל היה מרכז לראות את מגוון התוצרת החקלאית פרוסה בפני הנוכחים – אכן יש לנו במה להתגאות.

● **פגישה עם ארגון מגדלי הדגים** – ישיבה בנושא המשך תמיכות בענף התקיימה השבוע בארגון מגדלי הדגים. בתכנית ביטחון המזון (של משרד החקלאות), ענף המדגה מהווה מרכיב חשוב בגלל כמות החלבון המצוייה בדגים. משרד החקלאות מכין בימים אלה תכנית אסטרטגיה לענף ואנו מקווים שבימים הקרובים יסיימו אותו והוא יוצג במלואו למגדלים. כולנו מבינים שיש צורך בשינוי מהותי מכיוון שבשנת 2026 מסתיימת מתווה התמיכה בדגי הבסיס.

● **מפגש וועדות חקלאיות של מרכז השילטון האזורי** – ביום שני שעבר (26/5), הילה אקרמן מנהלת אגף חקלאות ואיכות הסביבה במרכז השלטון האזורי, יחד עם אוריאל קופל, רכז וועדה חקלאית גליל תחתון, **אירגנה מפגש של רכזי וועדות חקלאיות של המועצות האזוריות**, במועדון של קיבוץ בית קשת בגליל התחתון. המפגש נפתח בסיור בבית הספר החקלאי 'כדורי' וביקור במבנים של חברת Grow – tec, שם ניתן היה לראות את החקלאות המדייקת הגדלה בתוך המבנים. ניצן פלג, ראש המועצה האזורית גליל תחתון, פתח את היום, שבמהלכו הציגו חלק מהרכזים את הפעילות במועצות שלהם. מיכל אקרמן (סגנית ראש מועצת עמק המעיינות) הציגה את חוק החקלאות החדש המתגבש. שמענו גם הרצאות על יסודות החקלאות המתחדשת מאבירם נילסון משה"מ וגם מקרה בוחן של מועצת אזורית גזר, שמנסה ליישם את המודל. אורן עמיאל הציג את תיקון 31 לחוק המים ואת המשמעויות לשטח. סקרתי בקצרה את פעילות ההתאחדות בימים אלה (בעיקר בנושא המכסים והבצורת). תודה להילה על ארגון יום חשוב.

● **הצעת חוק המועצה לענף הלול (ייצור ושיווק) (תיקון מס' 18 והוראת שעה) (תיקון) (דחיית ביטול התכנון בענף ההטלה), התשפ"ה-2025** – הצעת החוק של ח"כ ששון גואטה, מבקשת לדחות את ביטול מנגנון התכנון בענף ההטלה עד לשנת 2042. הצעת החוק עברה בקריאה ראשונה ביום שני שעבר (26/5) וכעת היא תועבר לדיון בוועדת כלכלה להכנה לקראת הצבעה שניה ושלישית. אנו מודים לח"כ ששון גואטה על פעילותו הרבה בנושא.

● **קורסים של שירות ההדרכה והמקצוע (שה"מ) של משרד החקלאות וביטחון המזון שיתקיימו השבוע** - שירות ההדרכה והמקצוע במשרד החקלאות וביטחון המזון, מזמין אתכם להשתתף בקורסים, ימי עיון וכנסים מעשיים לחקלאים. המקומות מוגבלים, מהרו להירשם כדי להבטיח את מקומכם. **שימו לב - לא ניתן להגיע ללא הרשמה!**

- **יום רביעי (4.06) – סיור השקיה בגפן היין**, 9:00-10:30. נפגשים במבוא חורון. השקיה גרעונית מבוקרת (RDI) עקרונית ההשקיה מ"גרגר אפונה" ועד בוחל, טיפול בגפנים שנה שנייה ונושאים נוספים.
- **יום חמישי (5.06) – יום עיון בנושא האתגרים ודרכי ההתמודדות בגידול במצעים מנותקים והידרופוניקה**. יום העיון יערך באולם הקרייה החקלאית בית דגן בין השעות 8:30-14:00.

- **נוהל לתמיכה במגדלי זיתים לשמן לשנת 2025 – עדכון** - במסגרת יישום הנוהל לתמיכה במגדלי זיתים לשמן לשנת 2025, מבוצע מיפוי של החלקות החקלאיות ע"י מגיש בקשת התמיכה. מיפוי זה, אשר מתבצע באמצעות [מערכת מג"ל](#) **הינו תנאי לקבלת התמיכה**. נבקש להביא לידיעתכם, כי **המועד האחרון** למיפוי החלקות החקלאיות מעודכן בזאת ויחול ביום 15.6.25. יודגש, כי לא חל שינוי לגבי המועד האחרון להגשת הבקשות במערכת התמיכות (מערכת תאנ"ה). בהתאם לכך, המועד האחרון להגשת הבקשות הינו 30.6.25.

- **צו יבוא דבש** - ביום חמישי האחרון (28/5) שר האוצר בצלאל סמוטריץ' חתם על צו המאפשר יבוא דבש פטור ממכס. הצו נחתם בהסכמה עם משרד החקלאות ומהגדלים, וכמובן המשווקים המקומיים, שבגלל הבצורת צופים שיהיה מחסור בדבש. אנו מודים לשר החקלאות וביטחון המזון ח"כ אבי דיכטר ולסמנכ"ל סחר חוץ יעקב פולג ולצוות המסור שמסייע לו (טל, שושי וענבר) שפעל רבות מול הגורמים השונים לקדם את הצו.

- **ישיבות בכנסת בשבוע הקרוב** – בשבוע הקרוב יתקיימו הישיבות המצויינות מטה. מי שרוצה מוזמן להשתתף בישיבות. מי שזקוק לסיוע בהשגת אישור כניסה לכנסת מוזמן ליצור קשר עם יהודית אושרי – מנהלת המשרד שלנו במספר 03-7719091 או [במייל](#). להלן פירוט הישיבות שיתקיימו הם:

- **וועדת הכלכלה – ביום שלישי 3/6 בשעה 9:00** – קידום אנרגיה מתחדשת ביישובים כפריים ובשטחים חקלאיים. הדיון ביוזמת ח"כ ששון גואטה.
- **הוועדה לעובדים זרים – ביום שלישי 3/6 בשעה 10:30** – התופעה הגוברת של נטישת עובדים זרים את מעסיקיהם בכלל הענפים.
- **הוועדה המיוחדת לחיזוק ופיתוח הנגב והגליל** - ביום שלישי 3/6 בשעה 12:00 – התמודדות מול תופעת הפרוטקשן (דמי חסות) בנגב ובגליל.
- **וועדת המשנה לפיקוח על משק המים** - ביום שלישי 3/6 בשעה 14:30 – צרכי משק המים לשנת 2025

אנו כולנו מקווים ומצפים לימים שקטים ושנראה את 58 החטופים חזרה בארץ, מי לחיים ולשיקום, ומי לקבר ישראל. שנזכה לחזרתם הביתה בשלום של כלל החיילים, של המפונים מהדרום מהצפון, ושמדינתנו האהובה תדע בשורות טובות וימים שקטים.

חג שבועות שמח,

אורי דורמן

מזכ"ל התאחדות חקלאי ישראל

העתק: עמית יפרח - יו"ר התאחדות חקלאי ישראל

